

ปรากฏการณ์วิกฤตซ้อนวิกฤต...ธุรกิจและชาวบ้านจะรับมือเอาตัวรอดได้อย่างไร

บทความบนโพสต์ทูเดย์ออนไลน์ หน้าคอลัมน์นิสต์เศรษฐกิจ-ธุรกิจ วันที่ 14 มี.ค. 65

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันศุกร์ที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2565

ปรากฏการณ์เศรษฐกิจที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ในขณะนี้ เป็นวิกฤตซ้อนวิกฤต เริ่มจากการระบาดของโควิด-19 ผ่านมา 2 ปีวันนี้อย่างรุนแรงตัวเลขผู้ติดเชื้อและ ATK สองซัดแต่ละวันเฉียดห้าหมื่นราย ด้านเศรษฐกิจจะสะท้อนจากมูลค่า GDP หายไปประมาณ 1.376 ล้านล้านบาท แต่ในภาคธุรกิจจริง “Real Sector” สูงกว่านี้มากโดยเฉพาะด้านท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งยังไม่เห็นแสงสว่างปลายอุโมงค์ว่าจะรอดกันอย่างไร วิกฤตโควิดยังไม่จบมีวิกฤตพลังงานแทรกเข้ามาเป็นผลจากรัสเซีย ผู้ผลิตแก๊สและพลังงานเชื้อเพลิงเบอร์ต้นๆ ของโลกส่งกองทัพเข้าไปประเทศยูเครนแต่เกมส์ไม่จบเร็วประเทศต่างๆ แข่งขันทั้งด้านการค้า-ธุรกรรมการเงินกระทบโซ่อุปทานน้ำมันโลก

“Crude Oil High Price Effect” ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันในตลาดค้าล่วงหน้าของโลก ซึ่งก่อนหน้านี้ราคามีการขยับตัวอยู่ก่อนแล้วพอวันดีเดย์รัสเซียบุกยูเครนเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมาราคาน้ำมันตลาดนิวยอร์ก (WTI) พุ่งสูงจากต้นปีบาร์เรลละ 76.08 เหรียญสหรัฐไปสู่ระดับ 94.22 เหรียญสหรัฐและวันที่ 9 มีนาคมทำสถิติพุ่งสูงสุดบาร์เรลละ 126.42 เหรียญสหรัฐ แค่ช่วง 2 เดือนเศษราคาปรับสูงขึ้นถึง 50.34 เหรียญสหรัฐหรือสูงขึ้นถึงร้อยละ 66 ขณะที่ราคาขายปลีกน้ำมันหน้าปั๊มแก๊สโซฮอล์ 95 มีการปรับรายวันจนไปอยู่ที่ลิตรละ 40.15 บาท ช่วงตั้งแต่ต้นปีผู้ใช้รถยนต์ต้องจ่ายสตางค์ค่าน้ำมันสูงขึ้นลิตรละ 9 บาทหรือปรับขึ้นร้อยละ 29 ทำให้มนุษย์เงินเดือนและคนที่อยู่ในเมืองซึ่งรายได้ชักหน้าไม่ถึงหลังอยู่แล้วต่างได้รับผลกระทบกันไปตามๆ กัน ที่แปลกคือกลับไม่ค่อยมีคนออกมาโวยวาย

“สัญญาณทางเศรษฐกิจ” ที่ตามมาคือราคาสินค้าอุปโภค-บริโภคปรับตัวสะท้อนจากเงินเพื่อเดือนกุมภาพันธ์อยู่ที่ระดับร้อยละ 5.28 สูงสุดในรอบ 13 ปี ค่าเฉลี่ยช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์อยู่ที่ร้อยละ 4.25 โดยค่าเฉลี่ยเงินเฟ้อ (ทั่วไป) ของไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.56 ตัวเลขนี้สะท้อนถึงปัญหาหาค่าข้าวของแพงกลายเป็นปัญหาระดับประเทศ ก่อนอื่นต้องเข้าใจว่าปัญหาเศรษฐกิจที่กำลังเผชิญอยู่เป็นวิกฤตเศรษฐกิจระดับโลกทั้งโควิดที่ยังไม่จบและวิกฤตราคาน้ำมันโลกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ จากอดีตวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์หรือ “Subprime Crisis” ที่เกิดเมื่อปีค.ศ. 2008 หรือ 15 ปีผ่านมาแล้ว สาเหตุเกิดจากน้ำมันโลกทะลุเกิน 100 เหรียญสหรัฐทำให้เกิด “bubble crisis” หรือฟองสบู่เศรษฐกิจในประเทศที่พัฒนาแล้วพังทะลายกระทบไปถึงภาคอสังหาริมทรัพย์และสถาบันการเงินหลายประเทศต่างออกมาตรึงการใส่เงินเข้าไปในระบบการเงินใช้เวลา 2-3 ปีจึงค่อยฟื้น

ประเด็นที่ห่วงไม่อยากให้เกิดวิกฤตซ้ำรอยเพราะโครงสร้างเศรษฐกิจโลกและของไทยอยู่ในสภาพอ่อนแอจากการสู้รบกับโควิดมาสองปี อย่างไม่ดีสัญญาณน้อยๆ ทางบวกรัสเซียกับยูเครนเริ่มหันหน้าเจรจากันเข้ารอบที่ 4 ที่ผ่านมาประเทศรัสเซียประเมินสถานการณ์ผิดใจ “หมูหิน” อย่างยูเครนและการแข่งขันจนเศรษฐกิจของประเทศเขาพังพินาศ การฟื้นตัวต้องใช้เวลาอีกหลายปีทำให้ต้องหันมาคุยกันว่าจะสามารถลอมซ่อมได้อย่างไร นอกจากนี้กลุ่มประเทศโอเปกนำโดยซาอุดีอาระเบียและสหรัฐเอมิเรตส์ไม่ต้องการให้น้ำมันสูงเกินกว่าเศรษฐกิจโลกรับได้ซึ่งจะทำให้ประเทศ

ส่งออกน้ำมันได้รับผลกระทบ มีการเพิ่มกำลังการผลิตเพื่อชดเชยซัพพลายที่หายไปทำให้ราคาน้ำมันดิบช่วงปลายสัปดาห์ที่ผ่านมาราคาเริ่มอ่อนตัว โดยตลาดน้ำมันนิวยอร์ก (11 มี.ค. เวลา 15.00 น.) ราคาปรับลดลงเหลือ 108.02 เหรียญสหรัฐ ช่วง 2 วันราคาลดลง 18.4 เหรียญสหรัฐหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 14.5 ขณะที่ราคาน้ำมันตลาดเบรนท์ลดลง 21.24 เหรียญสหรัฐและตลาดดูไบลดลง 12.3 เหรียญสหรัฐ แต่ก็ยังเร็วเกินไปที่จะด่วนสรุปว่าวิกฤตน้ำมันโลกเริ่มคลายตัวแล้ว

หากถามว่าปัจจัยอะไรที่น่ากังวลมากที่สุดในมุมมองของผู้เขียนให้น้ำหนักไปที่วิกฤตพลังงานโลกซึ่งคล้ายกับการสำรวจของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่ให้ประเด็นวิกฤตราคาน้ำมันเป็นข้อกังวลของนักธุรกิจอันดับ 1 รองลงมาคือการแพร่ระบาดของโอมิครอนและตามมาด้วยเสถียรภาพการเมือง トラบใดที่รากเหง้าของปัญหาคือวิกฤตรัสเซีย-ยูเครนยังไม่จบวิกฤตราคาพลังงานสูงก็ไม่จบ เพราะการแข่งขันการส่งออกน้ำมันและแก๊สของรัสเซียทำให้อุปทานน้ำมันโลกหายไป ต้องเข้าใจว่ารัสเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันอันดับ 3 ของโลก ลำดับ 1 คือสหรัฐอเมริกาปริมาณผลิต 16.5 ล้านบาร์เรล/วันตามมาด้วยซาอุดีอาระเบีย 11 ล้านบาร์เรล/วันและรัสเซียผลิตวันละ 10.7 ล้านบาร์เรล ประเทศในกลุ่มยุโรปนำเข้าพลังงานเชื้อเพลิงจากรัสเซียมากกว่า 1 ใน 3 ของอุปสงค์ทั้งหมด

การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซียส่งผลให้ซัพพลายน้ำมันหายไป ถึงแม้รัสเซีย-ยูเครนจะอยู่คนละซีกโลกกับไทยแต่ผลกระทบมาอยู่ถึงหน้าบ้านสะท้อนจากราคาขายปลีกน้ำมัน-แก๊สโซฮอลล์ 95 ปรับราคาสูงมาอยู่ที่ระดับลิตรละ 41.15 บาทและในวันที่อ่านบทความนี้ราคาอาจสูงกว่านี้ ราคาน้ำมันหน้าปั๊มที่ว่าสูงแล้วอาจเป็นเพียงแค่ “หนังตัวอย่าง” เพราะยังอ่อนค่อยๆ ทอยปรับเพื่อไม่ให้กระทบเศรษฐกิจและประชาชนออกมาอึดปดท.และรัฐบาลซึ่งอยู่ในช่วงกระแสนิยมขาลง การแก้ปัญหาของรัฐที่ผ่านมาคือการอ้อมราคาดีเซลซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้องเพราะเป็นเชื้อเพลิงทางเศรษฐกิจทั้งภาคขนส่งและเกษตรกร การตรึงราคาดีเซลปี 7 ไม่เกินลิตรละ 29.94 บาท จากราคาที่แท้จริงโดยดูจากโครงสร้างราคาน้ำมันปิโตรเลียม (11 มี.ค.) ราคาที่สะท้อนต้นทุนจริงรวมค่าภาษีสรรพสามิต, ค่าการตลาดและภาษี VAT ราคาขายต้องอยู่ที่ลิตรละ 43.95 บาทแต่รัฐใช้เงินกองทุนน้ำมันที่ติดลบชดเชยลิตรละ 14.01 บาทใช้ประมาณเงินเดือนละ 2.5 หมื่นล้านบาท ขณะที่ตรึงราคาแก๊ส LPG ถังละ 318 บาทไม่เกิน 15 กก.ใช้เงินกองทุนบัญชีแอลพีจีไปแล้วถึง 2.74 หมื่นล้านบาท

ปัญหาของประเทศและประชาชนขณะนี้คือการเผชิญวิกฤตที่ซ้อนวิกฤตทำให้เศรษฐกิจได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง รัฐบาลใช้เงินในการกระตุ้นและเยียวยารวมถึงเสริมสภาพคล่องไม่ต่ำกว่า 1.0 ล้านล้านบาท ธุรกิจที่อยู่ในภาคท่องเที่ยวโดยเฉพาะต่างชาติแทบไม่เห็นทางออกว่าจะฟื้นตัวได้อย่างไร ขณะที่ SME และธุรกิจตัวเล็กๆ อาจเป็นช่วงประคองตัว คลัสเตอร์ที่ยังเติบโตได้เกี่ยวข้องกับภาคส่งออกและซัพพลายเชนที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงคลัสเตอร์ยา-เวชภัณฑ์ รวมถึงธุรกิจอื่นๆ ที่ได้านิสงค์จากการแพร่ระบาดของโควิด วิกฤตที่แทรกซ้อนเข้ามามีผลต่อวิถีดำเนินชีวิตและปากท้องของประชาชน ทางออกอยู่ตรงไหนเศรษฐกิจจะกลับมาเหมือนเดิมได้เมื่อใดเป็นคำถามที่ไร้คำตอบ

ในสถานะที่ประชาชนมีความรู้สึกไม่สามารถพึ่งผู้บริหารประเทศได้ทางออกของเขาคือต้องพึ่งผู้รู้ทางโหราศาสตร์ ซึ่งหมอดูต่างๆ ออกมาระบุว่าประเทศและเศรษฐกิจของไทยกำลังเผชิญ “พระราหูมาทับลัคนาเมือง” ทำให้มีสารพัดปัญหาประดังเข้ามา เศรษฐกิจทรุดตัวไม่ฟื้น ประชาชนหาเงินยาก การเงินมีปัญหา ผู้ปกครองประเทศขาดเสถียรภาพไปจนถึงอาจมีการเปลี่ยนแปลงการเมืองไปอีกขั้น ประเทศและประชาชนเป็นหนี้ท่วมตัวตรงนี้น่าจะจริงเพราะเปรียบเทียบ

ก่อนโควิดระบาดจนถึงปลายปีที่แล้วหนี้ครัวเรือนสูงขึ้น 843,392 ล้านบาทจนกลายเป็น “Debt Trap” หรือกับดักหนี้ซึ่ง
แก้ยากเฉพาะหนี้ครัวประมาณ 9 แสนคนเป็นมูลหนี้สูงถึง 1.4 ล้านล้านบาท การแก้ปัญหาแค่ลดดอกเบี้ยร้อยละ 1 คงไม่
ช่วยอะไรได้มาก หนี้ดังกล่าวยังไม่รวมหนี้ที่ไม่สามารถผ่อนต้นผ่อนดอกจำนวนประมาณ 3.82 ล้านล้านบาทที่ต้องเข้าสู่
กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้และยึดหนี้เพื่อไม่ให้กระทบสถาบันการเงิน การแก้ปัญหาที่มเศรษฐกิจของรัฐบาลประชุม
กันหลายครั้งยังไม่สามารถออกมาระบุแนวทางหรือโรดแมปการแก้ปัญหาเศรษฐกิจว่าจะแก้กันอย่างไร ระหว่างที่
การเมืองยังวุ่นนัดดินเนอร์กระชับเสถียรภาพแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล ระดับชาวบ้านคงต้องอาศัยฟังหมอดู-นัก
โหราศาสตร์ว่าบ้านเมืองจะไปทางไหน.....จริงไหมครับ

สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat